

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488137

Historia decima quarta Pro Meditatione decima quarta De vita privata Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60293)

Ille, ut aliquo modo nos faceret similes sibi, non dedignatur se facere similem nobis, & nostrarum miseriarum participem. Si tibi tam durum & difficile accidit, ipsi assimilari in suis depressionibus, & humiliationibus, in mentem & memoriam revoca, ipsum esse caput, te membrum; ipsum esse Dominum, te servum; ipsum esse ducem, te militem; ipsum magistrum, te discipulum. Quàm indigna res, quantum dedecus, si sub capite, sub domino ultrò se demittente, omnibus se subjiciente, & ad usque nihili abyssum humiliante, nos, quos eo honore dignatus est, ut eius membra, eius servi, eius discipuli essemus, superbiâ inflati, & tumidi quæramus & prætendamus laudes, honores, adorationes, Christianæ humilitatis & humiliationum contemptores & osiores. *Non decet sub capite spinoso membrum esse delicatum*, teste divo Bernardo.

Historia decima quarta.

Pro Meditatione decima quarta.

De vita privata Christi.

PRivata Christi vita optimum exemplum, & speculum esse debet hominibus Ecclesiasticis, ut discant se subtrahere

secularibus negotiis & tumultibus, amare quietem & solitudinem, vivere contenti suo statu, officio, & iis, quæ Deus ipsis concessit; nec ad altiores dignitatum gradus facile aspirare, & nescio quibus artibus conniti, sæpius non aliâ de causa, quàm quòd pinguioribus fruituri proventibus, & bicubitalibus exornandi sint titulis; & tunc maximè, quando ejusmodi sublimiores dignitatum & officiorum gradus capacitatem, & animi dotes ambientium longè superant, ita ut non solum non sint digniores, sed ne quidem digni.

Homo Deus Christus Jesus, qui primis vitæ suæ triginta annis potuisset totum mundum implere miraculis & prodigiis, & ita æterni Patris gloriam propagare, totumque mundum ad ejus agnitionem, & obsequium trahere, qui finis erat, ob quem in mundum missus fuerat, nihilominus per integros hos triginta annos elegit delitescere ignotus in paupercula domo, & ut ita dicam, ignobilis; manibus, quibus mundum sustentabat, tractans vilia, ac fabrilia instrumenta, tempus à Patre præordinatum longanimi patientiâ expectans: solos tres ultimos vitæ suæ, quam in hoc mundo ducturus erat, annos impendit publicæ prædicationi, & promulgationi doctrinæ Evangelicæ. Ad Ecclesiasticos itaque spectat, altioribus se submittere potestatibus, superiorum acquiescere

escere imperiis, ac dispositionibus, æquò ferre animò, si alii ponantur super candelabrum, ipsi verò sub modio obscuri latere cogantur. Hujus rei elegans exemplar tibi ob oculos ponam in sancto Bernardo de Menton Viro Ecclesiastico, cujus vitam typo vulgavit Franciscus Maria Quattrofrati S. J.

Bernardus nobilissimo stemmate natus patrem habuit Richardum Baronem & dominum Castellum de Menton, Toparcham triginta aliorum Castellorum similium cum jure gladii, & Meri Imperii. Hic studiorum causâ sub directione probi, docti, & prudentis moderatoris Parisios missus, maximum progressum tam in theologia, & jure, quibus operam dabat, quàm in aliis artibus & disciplinis, nobili juvene dignis, cum omnium admiratione faciebat; his jungebat mores non tantùm probos, & nullâ, ne quidem rigidissimi Catonis virgulâ censoriâ dignos, sed illibatissimos, & verè angelicos; hinc perpetuæ virginitatis votò se Deo, & superis obstrinxit, nec curavit displicere patri, eum in spes amplissimas destinanti, modò placeret Deo; quod quærebat unum.

Parisiis necdum studiis finitis dominus pater suum Bernardum domum revocat, animo in hunc suum filium, unicum hæredem, & familiæ fulcrum, administra-

tionem, & regimen bonorum omnium transferendi, & ita maturè ante mortem familiam suam stabiliendi, atque per longam nepotum seriem propagandi, ut hoc gravi onere liberatus, tranquillè, pacificè, & quietè reliquos senectutis dies transigere, Deo, & sibi soli vacare posset.

Bernardus audiens agi de nuptiis, de ducenda uxore, ad pedes domini patris se abiecit, demississimè rogans, ne sibi fortem longè beatiorem invideret; statuisse, inò obstrinxisse se insolubili voti religione, & vinculo, exclusò omni hymenæo se in sacerdotali statu totum divino obsequio consecrare; ad hoc enim se indubitatis Dei monentis, & miserentis vocibus invitari, & trahi: immolaret ergo filium Deo sponte novus Abraham cum ingenti suo merito & lucro, quem Deus etiam invito eripere possit, cum longè majori suo dolore, & nullo profusus merito, aut lucro.

Richardus hoc inexpectato fulmine fideratus, & attonitus aliquandiu hærens, tandem in furias erumpens, pro imperio mandat, hunc animum deponat, & mutet ocyus; malit in sua gentilitia Arce, & Dynastia vivere ut plenus dominus liberimè, quàm ut miserum mancipium inter vincula.

Adhunc strepitum & clamores irati patris accurrit domina mater, & paulò post

imperii; id unum rogans, detur sibi tempus cogitandi ac deliberandi, quam sibi ex multis ac variis deligeret sponsam ad suum genium; interim essent securi, nullam in censum venturam, multò minùs eligendam, quæ non esset paris conditionis, & à qua illustrissimæ prospiæ non novus splendor accederet: tam seriò rem egit, vel potiùs finxit, ut non solum apud omnes fidem, & optatissimam dilationem obtinuerit, sed etiam cum domino patre in gratiam redierit.

Mora deliberandi Bernardo concessa nimis protraheretur, iudicio Richardi: ut igitur ulteriorem abrumperet, ipsemet in sponsam filio suo deligit, & peti curat à Barone de Miolans Margaritham, hoc nomine dignam, lectissimam ejus filiam.

Bernardo priùs innotuit matrimonium jam stabilitum & conclusum, quàm sciret, de hoc tractari, priùs venturam sequenti die in domum suam, in arcem Menton sponsam suam, quàm ipse de hac cogitasset; cogendum se, ut venienti in occursum properet, eamque in castellum, & thalamum suum inducat. Bernardus inter sacrum & saxum positus, viam non sciebat, quàm evaderet, certus tamen animi, omnia potiùs subire tormenta, quàm votum violare, & Deo datam fidem sacrilegè, & perfidè frangere.

Dum noctem illam inter mille sollicitudines

tudines insomnem agit, tandem inter uberrimas lachrymas confugit ad immaculatam Virginem, & divum Nicolaum, horum implorans opem, qua se præsentis periculo violandi voti per obtrusas nuptias eriperent: ita precanti suavis obrepit somnus, quo durante apparens divus Nicolaus securum reddit de ope præstanda in fuga, quæ capienda erat illa adhuc nocte, & quidem Augustodunum usque, ubi Petrus illius Ecclesiæ Archidiaconus, cælitus jam præmonitus, eum paterno sinu esset excepturus, & velut alter meliôrque pater nutriturus, ac directurus in omnibus.

Expergefactus litteras scribit ad dominum patrem humanissimas, quibus justas arreptæ fugæ causas modestè explicat, veniam, quin & benedictionem paternam demissè rogans; has mensæ impostas in cubiculo relinquit: mox divus Nicolaus unà cum Bernardi custode Angelo se præsentem sistit; hi Bernardum in medium acceptum, per fenestram secum asportant, & ex altissima præcipiti que rupe, cui Castellum incumbit, sine omni læsione, quin ad ullum lapidem offenderet pedem, salvum & incolumem in terra deponunt. Quomodo autem reliquum trium ad minimum dierum iter ex ditio-
ne Mentonensi Augustodunum usque, pedes confecerit, ipsemet non advertit; sed

sed

sed sub auroram, cùm dilucularet, intra aliquot horas Augustoduni fuit; hic se ante omnia ad Templum Cathedrale Virgini assumptæ sacrum contulit, ibique invenit Archidiaconum à divo Nicolao ea ipsa nocte de adventu Bernardi præmonitum, à quo & amantissimè exceptus fuit.

Richardus intellectâ tum ex relictis litteris, tum aliunde, filii sui fugâ, quaquaversum varios ex suis servis insequi jussit citatis equis fugitivum, qui ipsum ex fuga retraherent; sed mira Dei dispositione factum est, ut nihil non solum tunc, sed etiam postea complurium annorum spatiò de Bernardo invenire, quin & rescire potuerint, qui se intra montes altissimos abdiderat, expulsis inde dæmonibus, rupium illarum inquilinis, & duobus sacris monasteriis ibidem extructis.

Interim inter dominum de Menton, & dominum de Miolans, qui se ab illo delusum, & ludibrio habitum credebat, graves discordiæ, non nisi ferro & sanguine extinguendæ exarsissent, nisi sponsa nova de sponsi sibi destinati proposito immutabili edocta, ejusque stimolata exemplò, intus longe vehementius urgente Spiritu divino, licentiam à genitoribus instantissimè petiisset, & tandem obtinuisset se Monialibus in Gratianopolitano

litano Monasterio, tunc longè latèque celeberrimo adjungendi.

Ita Bernardus omnibus curis domesticis liber, & rerum familiæ ignarus, vivebat in sua solitudine apud suum Ductorem, & Directorem Petrum Archidiaconum vitam beatam in terris, beatissimæ prodromam in cœlis. Adjungebat sacram Psalmidiam cum Archidiacono in Ecclesia, in qua tantam dexteritatem, tantam devotionem ostendebat, ut communi omnium consensu, & ingenti suo solatio illis Canonicis, qui sub regula S. Augustini in illa Cathedrali Deo serviebant, annumeratus sit. Emissa professione paulò post sacris Ordinibus initiatur, & tandem in Sacerdotem consecratur ab Episcopo illius Ecclesiæ. Jam sacerdos duplicabat orationes, sacras meditationes, jejunia; declinabat conversationes, in sua solitudine sibi, & Deo soli intentus. Nullam aliam terebat, aut cognoscebat viam, quàm quæ ducebat ex domo in Ecclesiam, & ex Ecclesia reducebat domum: nec ad aliud aspirabat sua sorte contentus.

Verùm Episcopus perspectâ ejus efficaci eloquentiâ, conjuncta summæ prudentiæ, quæ in congressu, & confesso aliquo ab Episcopo cum suis Canonicis instituto, ubi de negotiis, & controversiis Ecclesiasticis consultabatur, potissimum

mum

mum emicuit, munus concionandi, & sacrum Evangelium promulgandi ipsi demandavit, quo etiam cum ingenti laude, & majori animarum fructu strenuè functus est.

Defuncto Petro Archidiacono, unico suo in terris solatio, nequicquam viribus omnibus reluctatus, eidem unanimi omnium suffragiò suffectus est. Ipse Episcopus considerans, & admirans eximias ejus virtutes, eminentem probitatem, & sanctitatem, maximè rarum illud à Deo ipsi concessum imperium, & potestatem dæmones ex illis locis, lucis & montibus, in quibus tamdiu culti, & adorati fuerant, ejiciendi, decreverat ipsi, tanquam se longè digniori resignare pedum ac infulam, & in ipsius, tanquam longè validioris humeros grave Episcopalis dignitatis onus transferre. Sed Bernardus verecundo rubore suffusus, ad primam mentionem de hac sua intentione ab Episcopo factam, statim ab initio, & in herba spem omnem suffocavit: permittendum itaque fuit, ut in Archidiaconi officio, quod ipsum suo splendore ejus modestiæ & humilitati, molestissimum erat, porrò pergere, ac sui antecessoris vestigiis pressè insistere posset, & immori.

Vides in hujus sancti Archidiaconi vita summam reverentiam erga superiores, fugam

fugam prudentem nimis frequentium concursationum, modestam animi demissionem, omnis ambitionis detestationem, tranquillitatem, quietem, & pacem animi. Et hæ virtutes omnes sunt à Christo propositæ, & à sancto Archidiacono Bernardo pia æmulatione, & imitatione in praxim deductæ.

Tu quoque æmulare charismata meliora, & cordi tuo inferre has virtutes; sunt enim cuivis homini Ecclesiastico non solum convenientes, sed etiam necessariae, quem vivere oportet in mundo extra mundum, juxta placita & dogmata Christi, placitis & dictaminibus mundi è diametro contraria.

Historia decima quinta.

Pro Meditatione decima quinta.

De Christi Vita publica.

MUnus prædicandi Evangelium Ecclesiasticis hominibus, etiam Sacerdotio necdum insignitis propriè competit: hoc sufficienter indicat porrectus ab Episcopo Evangeliorum liber, etiam illis, quos in Diaconos solummodo consecrat, ut illa prædicent ac explicent populo. Verùm, qui hoc tanti momenti munere ritè cupit fungi, necesse habet, ut juxta exemplum